

คำวินิจฉัยชี้ขาดความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง
ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ที่ วค ๑๑/๒๕๕๙ วันที่ ๑๕ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

ตำแหน่ง และหน่วยงานที่สังกัดของคู่กรณีขณะกระทำความผิด

คู่กรณีที่ ๑ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบล
คู่กรณีที่ ๒ กรรมการบริหาร	สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบล
คู่กรณีที่ ๓ กรรมการบริหาร	สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบล
คู่กรณีที่ ๔ หัวหน้าส่วนโยธา	สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบล

เรื่อง การจัดซื้อและตรวจรับเครื่องปรับอากาศโดยไม่ถูกต้องขององค์การบริหารส่วนตำบล

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเรื่องความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังซึ่งคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลังได้พิจารณาและมีมติแล้ว เพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดตามอำนาจหน้าที่ โดยพิจารณาจากข้อเท็จจริงจากสำนวน บันทึกสรุปสำนวนของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวน และรายงานการพิจารณาความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังของคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลังแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า

๑. ในปีงบประมาณ ๒๕๔๕ องค์การบริหารส่วนตำบลได้ตั้งงบประมาณเป็นค่าจัดซื้อเครื่องปรับอากาศ ขนาด ๓๘,๐๐๐ บีทียู แบบติดผนัง จำนวน ๑ เครื่อง เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท ตามข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๕ คู่กรณีที่ ๔ ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารงานช่าง ๔ หัวหน้าส่วนโยธา ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่พัสดุ ประจำปี ๒๕๔๕ ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลที่ ๑๓๐/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔ ได้จัดทำรายงานขออนุมัติจัดซื้อเครื่องปรับอากาศ จำนวน ๑ ชุด โดยวิธีตกลงราคา ตามบันทึกข้อความที่ ๓๐๒/- ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ ซึ่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลได้ให้ความเห็นชอบ และได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ประกอบด้วย คู่กรณีที่ ๑ ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประธานกรรมการ คู่กรณีที่ ๒ ตำแหน่งกรรมการบริหาร และคู่กรณีที่ ๓ ตำแหน่งกรรมการบริหาร เป็นกรรมการ ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ ๑๔๘/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๔

คู่กรณีที่ ๔ ในฐานะเจ้าหน้าที่พัสดุ เป็นผู้ตกลงราคากับร้าน ณ. ผู้ขาย และทำบันทึกการตกลงราคาของเจ้าหน้าที่พัสดุกับผู้ขาย ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ และได้รายงานต่อประธานกรรมการบริหารว่า ผู้ขายเสนอราคาเครื่องปรับอากาศขนาด ๓๘,๐๐๐ บีทียู เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท โดยไม่ได้ระบุรายละเอียดยี่ห้อ รุ่น และแบบของเครื่องปรับอากาศ นอกจากนี้ คู่กรณีที่ ๔ ยังเป็นผู้จัดทำบันทึกตกลงซื้อขาย ฉบับลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ กับร้าน ณ. เสนอให้ประธานกรรมการบริหารลงนาม โดยระบุว่าตกลงซื้อขายเครื่องปรับอากาศขนาด ๓๘,๐๐๐ บีทียู จำนวน ๑ เครื่อง พร้อมการติดตั้ง เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่ได้ระบุรายละเอียดของเครื่องปรับอากาศที่ต้องการซื้อ เมื่อผู้ขายได้ส่งมอบเครื่องปรับอากาศในวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ทำการตรวจรับและจัดทำใบตรวจรับพัสดุ ฉบับลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ โดยรับรองว่า มีปริมาณ/ชนิดและคุณภาพถูกต้อง และได้ส่งมอบให้แก่เจ้าหน้าที่พัสดุรับไว้เป็นการถูกต้องแล้ว ต่อมาองค์การบริหารส่วนตำบลได้เบิกจ่ายเงิน จำนวน ๔๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้ขาย และผู้ขายได้รับเงินแล้วตามใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๔ เลขที่ ๖ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๔

๒. ในปีงบประมาณ ๒๕๔๖ องค์การบริหารส่วนตำบล ได้ตั้งงบประมาณเป็นค่าจัดซื้อเครื่องปรับอากาศ ขนาด ๓๘,๐๐๐ บีทียู แบบติดผนัง จำนวน ๑ เครื่อง เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท ตามข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๖ คู่กรณีที่ ๔ ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่พัสดุ ประจำปี ๒๕๔๕ ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ ๑๒๔/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ ได้จัดทำรายงานขออนุมัติจัดซื้อเครื่องปรับอากาศ จำนวน ๑ ชุด โดยวิธีตกลงราคา ตามบันทึกข้อความ ที่ ๓๐๒/- ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๕ ซึ่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลได้ให้ความเห็นชอบ และได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ประกอบด้วย คู่กรณีที่ ๑ เป็นประธานกรรมการ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ เป็นกรรมการ ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ ๑๔๓/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๕

คู่กรณีที่ ๔ ในฐานะเจ้าหน้าที่พัสดุ เป็นผู้ตกลงราคากับร้าน ณ. ผู้ขาย และทำบันทึกการตกลงราคาของเจ้าหน้าที่พัสดุกับผู้ขาย ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๕ และได้รายงานต่อประธานกรรมการบริหารว่า ผู้ขายเสนอราคาเครื่องปรับอากาศขนาด ๓๘,๐๐๐ บีทียู เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท โดยไม่ได้ระบุรายละเอียดยี่ห้อ รุ่น และแบบของเครื่องปรับอากาศ นอกจากนี้คู่กรณีที่ ๔ ยังเป็นผู้จัดทำบันทึกตกลงซื้อขาย ฉบับลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๕ กับร้าน ณ. เสนอให้ประธานกรรมการบริหารลงนาม โดยระบุว่าตกลงซื้อขายเครื่องปรับอากาศขนาด ๓๘,๐๐๐ บีทียู จำนวน ๑ เครื่อง พร้อมการติดตั้ง เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่ได้ระบุรายละเอียดของเครื่องปรับอากาศที่ต้องการซื้อ เมื่อผู้ขายได้ส่งมอบเครื่องปรับอากาศในวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๕ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ทำการตรวจรับและจัดทำใบตรวจรับพัสดุ ฉบับลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๕ โดยรับรองว่า มีปริมาณ/ชนิดและคุณภาพถูกต้อง และได้ส่งมอบให้แก่เจ้าหน้าที่พัสดุรับ

ไว้เป็นการถูกต้องแล้ว ต่อมาองค์การบริหารส่วนตำบลได้เบิกจ่ายเงิน จำนวน ๔๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้ขาย และผู้ขายได้รับเงินแล้วตามใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๗ เลขที่ ๔ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๕

ในการดำเนินการจัดหาพัสดุทั้งสองครั้ง คู่กรณีที่ ๔ และนาง ศ. หัวหน้าส่วนการคลัง ทำหน้าที่ หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ คู่กรณีที่ ๑ และนาย บ. นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ต่างให้ถ้อยคำสอดคล้องกันว่า ได้ร่วมกันตกลงราคากับผู้ขายโดยไม่ได้ระบุยี่ห้อ หรือรุ่นของเครื่องปรับอากาศที่ตกลงซื้อ และในการตรวจรับพัสดุทั้งสองครั้ง คู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ ในฐานะคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ จะใช้วิธี สอบถามช่างผู้มาติดตั้งว่า ขนาดครบตามที่กำหนดในสัญญา หรือไม่ และทดลองเปิดเครื่องเห็นว่าเย็นดีจึง ตรวจรับพัสดุไว้

ต่อมาระหว่างวันที่ ๓๐ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๖ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุและเจ้าหน้าที่พัสดุ ได้ทำบันทึกถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบล แจ้งเหตุเกี่ยวกับการชำรุดของเครื่องปรับอากาศที่จัดซื้อ ทั้งสองเครื่อง และเมื่อผู้ขายได้ดำเนินการแก้ไขแล้วพบว่า เครื่องปรับอากาศมีขนาด ๓๖,๐๐๐ บีทียู ไม่เป็นไปตามข้อตกลงซื้อขาย จึงเห็นควรให้ผู้ขายมาเปลี่ยนเครื่องปรับอากาศให้ถูกต้องตามบันทึกตกลงซื้อ และขอใช้ค่าเสียหายที่ส่งมอบเครื่องปรับอากาศไม่ถูกต้อง ซึ่งทางองค์การบริหารส่วนตำบลได้ทำหนังสือ แจ้งไปยังผู้ขายตามหนังสือ ที่ ๓๐๑/๑๘๙ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๖ และผู้ขายได้แจ้งตามหนังสือลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๖ ว่า ยินดีเปลี่ยนอุปกรณ์คอมเพรสเซอร์ ขนาด ๓๘,๐๐๐ บีทียู ให้ใหม่ และขอใช้เงินให้เครื่องละ ๒,๐๐๐ บาท จำนวน ๒ เครื่อง รวมเป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท โดยอ้างสาเหตุที่ส่งคอมเพรสเซอร์ ผิดพลาดเพราะพนักงานของร้านนำไปติดตั้งผิด จากนั้นก็ได้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงเพิ่มเติม ฉบับลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๖ โดยผู้ขายตกลงขอใช้เงิน จำนวน ๔,๐๐๐ บาท และตกลงเปลี่ยนเครื่องปรับอากาศ ขนาด ๓๘,๐๐๐ บีทียู แทนเครื่องเดิม จำนวน ๒ เครื่อง ซึ่งผู้ขายได้เปลี่ยนให้แล้วเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๖

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ได้พิเคราะห์ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานที่ปรากฏในสำนวนประกอบข้อกฎหมายแล้วเห็นว่า มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัย รวม ๒ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ คู่กรณีที่ ๔ เป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการทำสัญญาซื้อขายหรือจ้าง ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย หรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจโดยมิชอบ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือไม่

กรณีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยประการแรกว่า คู่กรณีที่ ๔ เป็นเจ้าหน้าที่ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณ และการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๓ กำหนดว่า “เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่นของหน่วยรับตรวจ จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า คู่กรณีที่ ๔ ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ บริหารงานช่าง ๔ (หัวหน้าส่วนโยธา) เป็นพนักงานส่วนตำบล สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้น คู่กรณีที่ ๔ จึงเป็นเจ้าหน้าที่ตามระเบียบดังกล่าวแล้ว

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่กรณีที่ ๔ มีหน้าที่เกี่ยวกับการทำสัญญาซื้อขาย หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คู่กรณีที่ ๔ ตำแหน่ง หัวหน้าส่วนโยธา ได้รับแต่งตั้งให้เป็นเจ้าหน้าที่พัสดุ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๕ และปีงบประมาณ ๒๕๔๖ ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ ๑๓๐/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔ และตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ ๑๒๔/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ ตามลำดับ เมื่อคู่กรณีที่ ๔ มีหน้าที่เกี่ยวกับการพัสดุ ก่อนดำเนินการจัดซื้อหรือจัดจ้างทุกกรณี คู่กรณีที่ ๔ ต้องทำรายงานเสนอเหตุผล รายละเอียดของพัสดุ วงเงิน วิธีการจัดซื้อต่อผู้สั่งซื้อ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากผู้สั่งซื้อแล้ว คู่กรณีที่ ๔ มีหน้าที่ดำเนินการจัดซื้อด้วยวิธีตกลงราคา และเมื่อคู่กรณีที่ ๔ ได้รับมอบหมาย ให้เป็นผู้ติดต่อให้ผู้ขายเข้าเสนอราคา จึงได้ร่วมต่อรองราคา ทำบันทึกตกลงราคาและบันทึกตกลงซื้อขาย ซึ่งเป็นการก่อหนี้ผูกพันด้วยการซื้อตามระเบียบพัสดุ การทำบันทึกตกลงซื้อขายดังกล่าวถือเป็นการทำสัญญา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไข เพิ่มเติม ดังนั้น คู่กรณีที่ ๔ จึงมีหน้าที่เกี่ยวกับการทำสัญญาซื้อขายตามระเบียบฯ ข้อ ๔๓ แล้ว

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่กรณีที่ ๔ จงใจปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจโดยมิชอบ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คู่กรณีที่ ๔ ในฐานะเจ้าหน้าที่พัสดุ ได้ตกลงราคากับร้าน ณ. ผู้ขาย และทำบันทึกการตกลงราคาของเจ้าหน้าที่พัสดุกับผู้ขาย ฉบับลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ และ ฉบับลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๕ ตามลำดับ และได้รายงานต่อประธานกรรมการบริหารว่า ผู้ขายเสนอ ราคาเครื่องปรับอากาศขนาด ๓๘,๐๐๐ บีทียู เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท โดยไม่ได้ระบุรายละเอียดยี่ห้อ รุ่น และแบบของเครื่องปรับอากาศ นอกจากนี้ คู่กรณีที่ ๔ ยังเป็นผู้จัดทำบันทึกตกลงซื้อขาย ฉบับลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ และฉบับลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๕ ตามลำดับ กับร้าน ณ. เสนอให้ประธาน กรรมการบริหารลงนาม โดยระบุว่า ตกลงซื้อขายเครื่องปรับอากาศขนาด ๓๘,๐๐๐ บีทียู จำนวน ๑ เครื่อง พร้อมการติดตั้ง เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่ได้ระบุรายละเอียดของเครื่องปรับอากาศที่ต้องการซื้อไว้ในบันทึกตกลงซื้อขาย

คู่กรณีที่ ๔ ยอมรับว่า ในปีงบประมาณ ๒๕๔๕ และปีงบประมาณ ๒๕๔๖ ได้ทำการตกลงราคากับผู้ขาย และจัดทำรายงานขอซื้อเครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน ปีละ ๑ เครื่อง ราคาเครื่องละ ๔๐,๐๐๐ บาท ตามบันทึกตกลงซื้อขาย ฉบับลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ และตามบันทึกตกลงซื้อขาย ฉบับลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๕ ตามลำดับ แล้วเสนอประธานกรรมการบริหารลงนาม โดยกำหนดคุณลักษณะเฉพาะเพียงขนาด ๓๘,๐๐๐ บีทียู ไม่ระบุรายละเอียด ยี่ห้อ รุ่นหรือแบบของเครื่องปรับอากาศหรืออื่นใดอีก ซึ่งเมื่อมีการตกลงราคากับผู้เสนอราคารายใดแล้ว ในฐานะเจ้าหน้าที่พัสดุผู้มีหน้าที่จัดทำสัญญา จะต้องกำหนดรายละเอียดและยี่ห้อของเครื่องปรับอากาศไว้โดยละเอียด เพื่อให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจรับว่า จะต้องตรวจรับพัศดยี่ห้อใด รุ่นใด เนื่องจากเครื่องปรับอากาศชนิดเดียวกันมีหลายยี่ห้อและราคาต่างกันมาก การที่คู่กรณีที่ ๔ ทำบันทึกตกลงราคาโดยไม่ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับยี่ห้อ ทำให้ผู้ขายส่งมอบพัศดยี่ห้อใดก็ได้ และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุไม่มีรายละเอียดของครุภัณฑ์ประกอบการพิจารณาในการตรวจรับ การกระทำดังกล่าวจึงเป็นการจงใจปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ข้อ ๒๐ โดยมีชอบและเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ

ดังนั้น การกระทำของคู่กรณีที่ ๔ จึงเป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔๓

ประเด็นที่ ๒ คู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ เป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ตรวจรับพัสดุปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจโดยมิชอบ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือไม่

กรณีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยประการแรกว่า คู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ เป็นเจ้าหน้าที่ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๓ กำหนดว่า “เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่นของหน่วยรับตรวจ แต่ไม่รวมถึงข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า คู่กรณีที่ ๑ ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นพนักงานส่วนตำบล สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนคู่กรณีที่ ๒ ตำแหน่ง กรรมการบริหาร และคู่กรณีที่ ๓ ตำแหน่ง กรรมการบริหาร เป็นผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่นของหน่วยรับตรวจ ซึ่งมีใช่ข้าราชการการเมืองตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนั้น คู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ จึงเป็นเจ้าหน้าที่ตามระเบียบดังกล่าวแล้ว

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ มีหน้าที่ตรวจรับพัสดุหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ในปีงบประมาณ ๒๕๔๕ และปีงบประมาณ ๒๕๔๖ องค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการจัดซื้อเครื่องปรับอากาศ ขนาด ๓๘,๐๐๐ บีทียู พร้อมการติดตั้ง ปีละ ๑ ชุด และได้แต่งตั้งให้คู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ เป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ ๑๔๘/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ และคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ ๑๔๓/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๕ ตามลำดับ ดังนั้น คู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ จึงมีหน้าที่ตรวจรับพัสดุ ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔๕ แล้ว

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ จงใจปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจโดยมิชอบ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ข้อ ๔๗ กำหนดให้ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีหน้าที่ตรวจรับพัสดุให้ถูกต้องครบถ้วน ตามหลักฐานที่ตกลงกันไว้และเมื่อตรวจถูกต้องครบถ้วนแล้วให้รับพัสดุไว้แล้วให้ทำใบตรวจรับโดยลงชื่อเป็นหลักฐานเพื่อดำเนินการต่อไป

จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า องค์การบริหารส่วนตำบลได้ตกลงซื้อเครื่องปรับอากาศ ขนาด ๓๘,๐๐๐ บีทียู ในราคาเครื่องละ ๔๐,๐๐๐ บาท จากร้าน ณ. ผู้ขาย โดยในปี งบประมาณ ๒๕๔๕ จัดซื้อจำนวน ๑ เครื่อง ตามบันทึกตกลงซื้อขายฉบับลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ และในปีงบประมาณ ๒๕๔๖ จัดซื้อจำนวน ๑ เครื่อง ตามบันทึกตกลงซื้อขายฉบับลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๕ เมื่อผู้ขายได้ส่งมอบพัสดุทั้งสองครั้งแล้ว คู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ได้ทำการตรวจรับและจัดทำใบตรวจรับพัสดุ ฉบับลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ และฉบับลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๕ โดยรับรองว่ามีปริมาณ/ชนิดและคุณภาพถูกต้อง และได้ส่งมอบให้แก่เจ้าหน้าที่พัสดุรับไว้เป็นการถูกต้องแล้ว

แต่จากการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ พบว่า เครื่องปรับอากาศทั้งสองเครื่องที่ส่งมอบนั้นมีความบกพร่องไม่เป็นไปตามแบบและรายละเอียดในบันทึกตกลงซื้อขาย เห็นควรให้ผู้ขายชดใช้เงิน จำนวน ๔,๐๐๐ บาท และให้เปลี่ยนเครื่องปรับอากาศให้ถูกต้องตามบันทึกตกลงซื้อขายตามบันทึกข้อความ ที่ ๓๐๑/- ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๖ และองค์การบริหารส่วนตำบลได้ทำหนังสือแจ้งไปยังผู้ขายให้ชดใช้ค่าเสียหายกรณีติดตั้งเครื่องปรับอากาศ ขนาด ๓๖,๐๐๐ บีทียู ไม่ตรงตามท้องที่การบริหารส่วนตำบลกำหนดตามหนังสือ ที่ ๓๐๑/๑๘๙ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๖ ประกอบกับ คู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ ได้ยอมรับว่า การตรวจรับเครื่องปรับอากาศทั้งสองเครื่อง ไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบ

กระทรวงมหาดไทยฯ ข้อ ๔๗ เพียงสอบถามช่างที่มาทำการติดตั้งว่าถูกต้องครบถ้วนตามบันทึกตกลงซื้อขาย และใบส่งของหรือไม่ และทดสอบว่าเครื่องปรับอากาศทำงานได้และปรับอุณหภูมิได้ความเย็นตามที่ ต้องการเท่านั้น มิได้ตรวจดูขนาดของเครื่องปรับอากาศที่ผู้ขายส่งมามีขนาดกี่บีทียู

จากพยานหลักฐานดังกล่าวข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ร้าน ณ. ผู้ขาย ได้ส่งมอบและติดตั้ง เครื่องปรับอากาศ ขนาด ๓๖,๐๐๐ บีทียู จำนวน ๒ เครื่อง ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งไม่เป็นไปตาม บันทึกตกลงซื้อขายทั้งสองฉบับดังกล่าว ดังนั้น การที่คู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ คณะกรรมการ ตรวจรับพัสดุ ได้ทำการตรวจรับและจัดทำใบตรวจรับพัสดุนับลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ และฉบับ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๔ โดยรับรองว่ามีปริมาณ/ชนิดและคุณภาพถูกต้อง นั้น จึงเป็นการจงใจปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ข้อ ๔๗ โดยมีขอบ และเป็นเหตุให้เกิด ความเสียหายแก่รัฐ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลได้เบิกจ่ายค่าเครื่องปรับอากาศ รวมเป็นเงิน ๘๐,๐๐๐ บาท ให้กับผู้ขายแล้ว

ดังนั้น การกระทำของคู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ จึงเป็น ความผิดตามระเบียบ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔๕

ฉะนั้น อาศัยเหตุดังได้วินิจฉัยมาประกอบอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบข้อ ๓๐ และข้อ ๓๓ ของระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวิธีพิจารณาความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจึงมีคำวินิจฉัยชี้ขาด ดังนี้

๑. การกระทำของคู่กรณีที่ ๑ เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔๕ ฐานเป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ตรวจรับพัสดุ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจโดยมิชอบ เป็นเหตุ ให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ ๔ ซึ่งกำหนดโทษปรับเท่ากับ เงินเดือน ตั้งแต่ ๙ เดือน ถึง ๑๒ เดือน เมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์และเหตุปัจจัยในการกระทำความผิดของคู่กรณีแล้ว เห็นว่า คู่กรณีที่ ๑ ให้ความร่วมมือในการพิจารณา ไม่พบพฤติการณ์ทุจริต ความเสียหายจำนวนไม่มากและ มีการบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้ว จึงกำหนดโทษปรับทางปกครองเท่ากับเงินเดือน ๙ เดือน เงินเดือนที่ได้รับขณะกระทำความผิดเดือนละ ๖,๗๐๐ บาท คิดเป็นเงินค่าปรับทางปกครองทั้งสิ้น ๖๐,๓๐๐ บาท (หกหมื่นสามร้อยบาท) โดยให้หน่วยงานที่สังกัดหักเงินเดือนเพื่อชำระค่าปรับเดือนละไม่น้อยกว่า ๕,๐๒๕ บาท (ห้าพันยี่สิบห้าบาท) จนกว่าจะชำระค่าปรับครบถ้วน เว้นแต่เดือนสุดท้ายให้หักเงินเดือนชำระ

ค่าปรับเท่าจำนวนที่คงเหลืออยู่ หากคู่กรณี ที่ ๑ ประสงค์ที่จะชำระค่าปรับทางปกครองทั้งจำนวน ก็ให้นำเงินค่าปรับทางปกครองไปชำระที่หน่วยงานที่สังกัด และให้หน่วยงานที่สังกัดนำเงินส่งเป็นรายได้แผ่นดินต่อไป

๒. การกระทำของคู่กรณีที่ ๒ เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔๕ ฐานเป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ตรวจรับพัสดุ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจโดยมิชอบ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ ๔ ซึ่งกำหนดโทษปรับเท่ากับเงินเดือนตั้งแต่ ๙ เดือน ถึง ๑๒ เดือน เมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์และเหตุปัจจัยในการกระทำความผิดของคู่กรณีแล้วเห็นว่า คู่กรณีที่ ๒ ให้ความร่วมมือในการพิจารณา ไม่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ไม่พบพฤติการณ์ทุจริต ความเสียหายจำนวนไม่มากและมีการบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้ว จึงกำหนดโทษปรับทางปกครองเท่ากับเงินเดือน ๙ เดือน เงินเดือนที่ได้รับขณะกระทำความผิดเดือนละ ๔,๕๐๐ บาท คิดเป็นเงินค่าปรับทางปกครองทั้งสิ้น ๔๐,๕๐๐ บาท (สี่หมื่นห้าร้อยบาท) โดยเรียกให้คู่กรณีที่ ๒ ชำระค่าปรับทั้งจำนวนในคราวเดียวกัน เนื่องจากพ้นสถานะเจ้าหน้าที่แล้ว โดยให้ชำระที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือสำนักตรวจสอบพิเศษภาคภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหรือถือว่าได้รับหนังสือเรียกชำระเงินค่าปรับทางปกครอง

๓. การกระทำของคู่กรณีที่ ๓ เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔๕ ฐานเป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ตรวจรับพัสดุ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจโดยมิชอบ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ ๔ ซึ่งกำหนดโทษปรับเท่ากับเงินเดือนตั้งแต่ ๙ เดือน ถึง ๑๒ เดือน เมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์และเหตุปัจจัยในการกระทำความผิดของคู่กรณีแล้วเห็นว่า คู่กรณีที่ ๓ ให้ความร่วมมือในการพิจารณา ไม่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ไม่พบพฤติการณ์ทุจริต ความเสียหายจำนวนไม่มากและมีการบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้ว จึงกำหนดโทษปรับทางปกครองเท่ากับเงินเดือน ๙ เดือน เงินเดือนที่ได้รับขณะกระทำความผิดเดือนละ ๔,๕๐๐ บาท คิดเป็นเงินค่าปรับทางปกครองทั้งสิ้น ๔๐,๕๐๐ บาท (สี่หมื่นห้าร้อยบาท) โดยให้หน่วยงานที่สังกัดหักเงินเดือนเพื่อชำระค่าปรับเดือนละไม่น้อยกว่า ๒,๒๕๐ บาท (สองพันสองร้อยห้าสิบบาท) จนกว่าจะชำระค่าปรับครบถ้วน เว้นแต่เดือนสุดท้ายให้หักเงินเดือนชำระค่าปรับเท่าจำนวนที่คงเหลืออยู่ หากคู่กรณีที่ ๓ ประสงค์ที่จะชำระค่าปรับทางปกครองทั้งจำนวน ก็ให้นำเงินค่าปรับทางปกครองไปชำระที่หน่วยงานที่สังกัด และให้หน่วยงานที่สังกัดนำเงินส่งเป็นรายได้แผ่นดินต่อไป

๔. การกระทำของคู่กรณีที่ ๔ เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔๓ ฐานเป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการทำสัญญา

ซื้อขายหรือจ้าง ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจ โดยมีขอบ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ ๔ ซึ่งกำหนดโทษปรับ เท่ากับเงินเดือนตั้งแต่ ๙ เดือน ถึง ๑๒ เดือน เมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์และเหตุปัจจัยในการกระทำ ความผิดของคู่กรณีแล้วเห็นว่า คู่กรณีที่ ๔ มีระดับความรับผิดชอบสูงและมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าทุจริต จึง กำหนดโทษปรับทางปกครองเท่ากับเงินเดือน ๑๒ เดือน เงินเดือนที่ได้รับขณะกระทำความผิดเดือนละ ๗,๐๔๐ บาท คิดเป็นค่าปรับทางปกครองทั้งสิ้น ๘๔,๔๘๐ บาท (แปดหมื่นสี่พันสี่ร้อยแปดสิบบาท) โดยให้ หน่วยงานที่สังกัดหักเงินเดือนเพื่อชำระค่าปรับเดือนละไม่น้อยกว่า ๗,๐๔๐ บาท (เจ็ดพันสี่สิบบาท) จนกว่าจะชำระค่าปรับครบถ้วน เว้นแต่เดือนสุดท้ายให้หักเงินเดือนชำระค่าปรับเท่าจำนวนที่คงเหลืออยู่ หากคู่กรณีที่ ๔ ประสงค์ที่จะชำระค่าปรับทางปกครองทั้งจำนวน ก็ให้นำเงินค่าปรับทางปกครองไปชำระที่ หน่วยงานที่สังกัด และให้หน่วยงานที่สังกัดนำเงินส่งเป็นรายได้แผ่นดินต่อไป

ศาสตราจารย์พิเศษ ชัยสิทธิ์	ตราชูธรรม	ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
นายปิยะพันธุ์	นิมมานเหมินท์	กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
นางอุไร	ร่มโพธิหยก	กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
นางจิรพร	มีหลี่สวัสดี	กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
นายกรพจน์	อัศวินวิจิตร	กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน